

HEBREOS JA' SVUN J'ISRAELETIC TI YICH'OJIC TA MUC' TI CAJVALTIC JESUSE

Ja' li' yaloj ti lisc'oponotic xa ya'el ti Rioxe yu'un i'ay li' ta sba bamil ti Xch'amale

¹ Ti Rioxe ep ta ech'el isc'opon ya'el ti vo'ne moletique yu'un ja' isp'ijubtas ti yaj'alc'optaque ti c'usitic iyalique. Stosoltosol ti c'usitic i'albatique xchi'uc ti c'usitic i'ac'bat spasic jujune. ² Lavi po'ot xa xlaj li bamil lisc'oponotic xa ya'el uc ti Rioxe yu'un i'ay li' ta sba bamil ti Xch'amale. Ti Xch'amale ja' iyac'be spas bamil xchi'uc scotol li c'usitic oye, ja' iyac'be scuentain scotol. ³ Ti i'ay ti Xch'amale, ja' ivinaj o ti toj lec yo'on ti Rioxe. Ti c'usitic ispas ti c'alal i'ay li' ta sba bamil, ja' ivinaj o ti jun xchi'uc ti Rioxe. Oy syu'el. Ja' ta syu'el ti lec scotol li c'usitic oye. Ja' ay stoj jmultic. Ts'acal to ibat ta vinajel, tey ba chotluc ta sbats'ic'ob ti Rioxe. Tey tspas mantal.

⁴ Ti Xch'amal Rioxe ja' más tsots yabtel; ja' jutuc no'ox yabtelic ti anjeletic ta vinajele. Yu'un “ja' Jch'amal”, xi ti Rioxe, ja' ivinaj o ti ja' tsots yabtele.

Ja' li' yaloj ti ja' tsots yabtel ti Xch'amal Rioxe; ja' jutuc no'ox yabtelic ti anjeletic

⁵ Vo'ot Jch'amalot, chcac' iluc ti vo'ot Jch'amalote, x'utat onox. Mi jun anjel muc bu yech i'albat. Vo'on Stoton, ja' Jch'amal,

xi onox ts'ibabil. Mi jun anjel muc bu yech i'albat.
⁶ Ti Rioxe iyal ti c'alal istac tal ta sba balamil ti
 junjun Xch'amale:

Scotol li caj'anjeltaque ta xich'ic ta muc' li
 Jch'amale,

xi onox. ⁷ Yan ti anjeletique ja' yech ts'ibabil
 sc'oplalic ta sc'op Riox:

Ti anjeletique co'olic xchi'uc ic',
 co'olic xchi'uc leb c'oc', mantal no'ox ta xch'unic,
 xi ts'ibabil. ⁸ Yan ti Xch'amal Rioxe ja' yech
 ts'ibabil sc'oplal ta sc'op Riox:

Vo'ot Rioxot, vo'ot chapas mantal ta sbatel osil.

Naca lec li c'usitic chavale.

⁹ Ja' ac'anoj li c'usitic leque.

Mu xac'an li c'usitic chopole.

Yech'o ti vo'ot más chayac'be bentisyon ti Rioxe, ja'
 lavajvale,

yech'o un jun avo'on.

Muc much'u yech ti jun yo'one,

xi ts'ibabil. ¹⁰ Ja' yech ts'ibabil sc'oplal noxtoc:

Cajval, vo'ot apasoj vinajel balamil.

¹¹ Li vinajele sna' xlaj.

Yan li vo'ote cuxulot ta sbatel osil.

Li vinajele sna' xmolib ya'el, co'ol xchi'uc
 c'u'uletic.

¹² Ta sta yora chabal, co'ol xchi'uc jbal jc'u'ticotic.

Chaq'uexta chac c'u cha'al jq'uexta jbatiticotic.

Yan li vo'ote mu xana' xacham,

xi ts'ibabil. ¹³ Ti Rioxe ja' onox yech iyalbe ti
 Xch'amale:

Chachoti ta jbats'ic'ob,

chapas mantal ti c'u sjalil xch'un o amantal cu'un
 scotol lacrontae,

xut onox. Mi jun anjel muc bu yech i'albat.
 14 Scotol ti anjeletique chtunic no'ox. Chtaqueic tal yu'un ti Rioxe, chtal xchabiotic vo'otic ti chicuxiotic ta sbatel osile.

2

Ja' li' yaloj ti chicuxiotic ta sbatel osil mi ta jch'untic ti ja' chac' jcuxlejaltic ti Cajvaltic Jesuse

¹ Yech'o un ac'u jch'untic ti c'usitic ca'yojtique yo' mu xquicta o jbatique. ² Ti vo'ne moletique i'albatic li smantaltac Rioxe. Ac'u mi anjeletic no'ox iyal, pero persa ixch'unic. Ti much'utic muc xch'unique iyich'ic castico. Ja' yech iyich'ic ti c'u x'elan smulique. ³ Li vo'otique ꝛc'u ma xi mu xquich'tic castico ana'oje ti mi mu jch'untic ti ja' chac' jcuxlejaltic ta sbatel osil ti Cajvaltic Jesuse? Ti Cajvaltic Jesuse ja' iyal ti chac' jcuxlejaltic ta sbatel osile. Ts'acal to liyalbotic ti much'utic iya'iique. ⁴ Ti Rioxe iyac' iluc ti ja' yaloj ti c'usitic iyalique, yu'un stosoltosol iyaq'uic iluc ti oy slequial syu'elale. Ispasic noxtoc ti c'usi i'ac'bat spasic jujuntal yu'un ti Ch'ul Espiritue, ja' ti c'u x'elan tsc'an yo'on stuc ti Ch'ul Espiritue.

Ja' li' yaloj ti isco'oltas sba chac c'u cha'al vo'otic ti Jesuse, yech'o ti icham ta scoj jmultique

⁵ Ti Rioxe ma'uc anjeletic chac'be scuentain ti ach' balamil ti yolel chcalbe sc'oplale. ⁶ Vo'otic chac' jcuentaintic. Ts'ibabil ta sc'op Riox ti oy much'u ja' yech iyalbe ti Rioxe:
 Ac'u mi mu c'u jtuticotic vo'oticotic li crixchanooticotic,
 pero teyoticotic ta avo'on.

⁷ Jliquel no'ox ti muc bu tsots cabtelcticotique; ja' tsots yabtel ti anjeletique.

Ts'acal to vo'oticotic xa tsots cabtelcticotic.

Yu'un ta sta yora ti chavac'oticotic ta ich'el ta muq'ue.

Yu'un chavac' jcuentainticotic li c'usitic apasoje.

⁸ Chavac' jpasticotic ta mantal scotol,

xi ts'ibabil. Ti x'elan ts'ibabile, ja' chul o ta joltic ti chac' jcuentaintic scotol ti Rioxe. Pero sc'an to xquiltic ti chac' jpastic ta mantal scotole. ⁹ Ja' no'ox chquiltic ti ich'bil xa ta muc' ti Jesuse. Ti c'alal li' to'ox ta sba balamile, jutuc to'ox yabtel; ja' tsots to'ox yabtelic ti anjeletique. Pero lavie ich'bil xa ta muc' yu'un ay chamuc ta scoj jmultic jcotoltic. Ja' ivinaj o ti sc'anojotic ti Rioxe.

¹⁰ Ti ispas c'usitic oy ti Rioxe, xchi'uc ti lispasotique, ja' yo' x'ich'e o ta muc' ta sbatel osile. Ja' tsc'an ti ep xch'amaltac chbatic ta vinajele, yech'o ti isnop ti persa ay yac' svocol li' ta sba balamil ti Xch'amale yo' itoj o li smulique. ¹¹ Vo'otic ti slecubtasoj xa co'ontique, jun xa jtotic jchi'uctic, yech'o ti mu xq'uexav ta yalel ti “quits'in, quixlel” xiyutotique. ¹² Ja' onox yech ts'ibabil ta sc'op Riox: Chcalbe ac'oplal li quits'intaque li quixleltaque.

Chaquich'ticotic ta muc' jcotolticotic,

xut Stot ti Cajvaltic Jesucristoe.

¹³ Jpatoj co'on ti chiscalta ti Rioxe,

xi noxtoc.

Li' jchi'inojbe li xch'amaltac Rioxe ti iyac' yich'icon ta muq'ue,

xi noxtoc.

¹⁴ Li vo'otique oy jpat jxocontic, oy jch'ich'eltic. Ja' no'ox yech ti c'alal i'ay ti Xch'amal Rioxe, oy

spat xocon, oy xch'ich'el, yech'o ti ichame. Ti ichame, ja' ich'ay o syu'el ti much'u chiyic'otic ech'el ta c'oq'ue, ja' ti pucuje. ¹⁵ Ja' yo' xch'ay o cu'untic xi'el ti xi'em chichamotique. Yu'un jna'ojtic ti chi'ochotic ta c'oq'ue, ja' xi'emotic o. ¹⁶ Ma'uc ixc'uxubin ti anjeletique; vo'otic lixc'uxubinotic ti smomotic ti Abraame. ¹⁷ Yech'o ti persa isco'oltas sba chac c'u cha'al vo'otic ti Jesuse. Ja' jchi'iltic. Lixc'uxubinotic, listojbotic jmultic yech'o ti ja' i'och ta totil pale yo' bu ti Rioxe. Ti iyac' svocole, ja' ijtatic o pertonal. ¹⁸ Abol xa sba iya'i li' ta sba balamile ti c'alal iq'uele mi ta xch'un spasel li c'usitic chopole, pero muc bu ixch'un. Yech'o ti xu' chiscoltaotic ti c'alal xiq'uelatotic mi ta jch'untic spasel li c'usitic chopole.

3

Ja' li'yaloj ti ich'bil xa ta muc' ti Jesuse; ja' xa muc bu ich'bil ta muc' ti Moisesse

¹ Yech'o un, vo'otic ti jchi'il jbatic ta xch'unel li sc'op Rioxe, ti co'ol slecubtasoj co'ontic ti Rioxe, ti co'ol chiyic'otic ech'el ta vinajele, nopic c'u x'elan yo'on ti Jesucristoe ti jch'unojtic ti ja' ay yalbotic c'u x'elan chicuxiotic ta sbatel osile, ti ja' i'och ta totil palee. ² Ti Jesuse sjunul yo'on iyich' ta muc' ti much'u i'ac'bon yabtele, ja' ti Rioxe. Ja' chac c'u cha'al sjunul yo'on iyich' ta muc' Riox ti Moisesse ti i'ac'bat scuentain scotol ti much'utic st'ujoj ti Rioxe, ja' ti vo'ne moletique. ³ Pero ti Jesuse ja' yech smelol ti más ch-ich'e ta muq'ue, ti xu' xa mu x'ich'e ta muc' ti Moisesse. Yu'un co'ol xchi'uc alvanil ti Jesuse ti ja' ich'bil ta muq'ue; ma'uc ch-ich'e ta muc' li na spasoje. ⁴ Li naetique

oy much'u tsmeltsan. Pero scotol li c'usitic oye, ja' spasoj ti Rioxe. ⁵⁻⁶ Ti Moise se yajtunel no'ox Riox. Sjunul yo'on iscuentain ti much'utic st'ujoj ti Rioxe, ja' ti vo'ne moletique. Ti x'elan ispase, ja' ivinaj o ti chtal to ti much'u chiscuentainotic jcotoltique, ja' ti Jesucristoe. Ti chiscuentainotic jcotoltique, yu'un ja' ch'amalil, ma'uc no'oxjtunel. Vo'otic xa chiscuentainotic ti mi jpatoj co'ontic ti chiyac'botic jcuxlejaltic ta sbatel osile.

Ja' li'yaloj ti chba xcuxic ti much'utic yich'ojjic ta muc' ti Rioxe

⁷ Ti Ch'ul Espíritue ja' tsyules ta joltic ti ja' yech ts'ibabil ta sc'op Riox chac li'i:

Mi oy c'usi chayalbeic Riox lavie,

⁸ pasic me ti c'usi chayalbeique.

Mu me ja'uc ti mu xach'unic chac c'u cha'al ispasic ta xocol balamil ti vo'ne moletique.

⁹ Ja' tey istoy sbaic ti amuc'tatotique.

Ac'u mi iyilic cha'vinic jabil ti c'u x'elan ij-coltaique,

pero muc xch'unic ti c'usitic icalbeique.

¹⁰ Ti jq'uex achi'ilic chcale chopol ica'i ti c'usitic ispasiique,

yu'un ja' no'ox ispasic ti c'usitic iyal yo'on stuquique.

Muc xiyich'beic ta muc' ti c'usitic icalbeique.

¹¹ Ti chopol ica'i ti c'usitic ispasiique,

mu xa x'ochic yo' bu caloj ta xcuxique,

xi ti Rioxe, xi ts'ibabil.

¹² Vo'otic ti jchi'il jbatice ta xch'unel li sc'op Rioxe, q'uelo me abaic. Mu me ja'uc ti chopol ajolique, ti mu xach'unique, ti chavicta abaic ta yich'el ta

muc' ti Riox cuyul ta sbatel osile. ¹³ Ja' tsc'an ti co'olco'ol chatsatsubtasbe aba avo'onic jujun c'ac'ale lavi oy to c'uxubinele, yo' mu xach'unic o lo'loel yu'un li c'usitic chopole. Mi mu xatsatsubtasbe aba avo'onique, yic'al mu xa xac'an xava'iic li sc'op Rioxe. ¹⁴ Yo' ti xicuxiotic o ta sbatel osil xchi'uc ti Cristoe, ja' tsc'an ti j'ech'el jch'unojtic chac c'u cha'al lic jch'untique.

¹⁵ Yech'o un “mi oy c'usi chayalbeic Riox lavie, pasic me ti c'usi chayalbeique. Mu me ja'uc ti mu xach'unic chac c'u cha'al ti vo'ne moletique”, xi onox ts'ibabil. ¹⁶ Ti much'utic muc xch'unic ti c'usitic i'albatic yu'un ti Rioxe, ja' ti vo'ne moletique ti iloq'uesatic tal ta mozoil ta Egipto yu'un ti Moiseso. ¹⁷ Ti much'utic chopol i'ileic cha'vinic jabil yu'un ti Rioxe, ja' ti much'utic isa' smulic ta xocol balamil ti tey ichamique. ¹⁸ Ti much'utic i'albatic yu'un ti Rioxe ti jmoj mu x'ochic yo' bu ta xcuxique, ja' ti much'utic muc xch'unic c'usi i'albatic yu'un ti Rioxe. ¹⁹ Yech'o un ja' chquiltic o c'u yu'un ti muc x'ochique. Ja' ti muc xch'unic ti c'usi i'albatic yu'un ti Rioxe.

4

¹ Lavie liyalbotic xa ti Rioxe ti xu' chba jcuxtic yo' bu chcuxe. Ma'uc to me ti mu xa'ochic junuque. ² Yu'un ica'itic xa uc ti xu' chba jcuxtique chac c'u cha'al iya'iic ti vo'ne moletique. Pero muc x'ochic ti vo'ne moletique, ja' ti muc xch'unique. ³ Lavi jch'unojtic xa li vo'otique, chi'ochotic yo' bu yalaj Riox ta jcuxtique. Ti vo'ne moletique muc x'aq'ue ochicuc. Ja' yech i'albat sc'oplalic yu'un ti Rioxe:

Ti chopol ica'i ti c'usitic ispasiq,ue,
 mu xa x'ochic yo' bu caloj ta xcuxique,
 xi ti Rioxe. Pero ti Rioxe snopoj onox ti oy
 much'utic ta xcuxic xchi'uque. Ja'o isnop ti c'alal
 lic spas li vinajel balamile. ⁴ Ja' yech ts'ibabil ta
 sc'op Riox: “Ti c'alal laj spas scotol li c'usitic oye,
 ixcux ta svucubal c'ac'al ti Rioxe”, xi. ⁵ Ja' yech
 ts'ibabil noxtoc:

Mu xa x'ochic yo' bu caloj ta xcuxique,
 xi ti Rioxe. ⁶ Ti muc x'ochique, yech'o un sc'an
 to ti much'utic ta x'och xcuxique. Ti much'utic
 ba'yi iya'iique muc x'ochic, ja' ti muc xch'unic
 ti c'usitic i'albatic yu'un ti Rioxe. ⁷ Yech'o un ti
 Rioxe iyal onox ti yan o much'utic ch-ochique,
 vo'otic xa chi'ochotic un. Ixch'amunbe onox ye
 ti Davide ti c'alal vo'ne xa'ox xchamelic ti moletic
 muc xch'unique. Ja' iyal chac c'u cha'al lalcalbeic
 xae.

Mi oy c'usi chayalbeic Riox lavie,
 pasic me ti c'usi chayalbeique.

Mu me ja'uc ti mu xach'unique,
 xi. ⁸ Ti ja'uc xa xcuxobil yo'onic ta jmoj li Canaán ti
 ich'acbatic yu'un Josué ti vo'ne moletique, ti Rioxe
 muc xa xal ti oy to bu chba jcuxtique. ⁹ Oy to
 bu chba xcuxic ta jmoj ti much'utic yich'ojic ta
 muc' Riox lavie. ¹⁰ Ti much'utic ochemic xa yo' bu
 chac' jcuxtic ti Rioxe, mu xa bu ta x'abtejic chac
 c'u cha'al mu xa bu i'abtej ti c'alal ilaj yabtel ti
 Rioxe. ¹¹ Yech'o un ja' ac'u jc'antic ti chi'ochotic yo'
 bu chac' jcuxtic ti Rioxe. Mu me jchantic chac c'u
 cha'al ti vo'ne moletique ti muc xch'unique.

¹² Li sc'op Rioxe cuxul. Mi ta jch'untique,
 chquiltic ti chc'ot li c'usitic chale. Ja' chca'itic o

mi lec, o mi chopol, li c'usitic ta jnoptique. Más oy ye ya'el; ja' jutuc no'ox ye li espadae ti juxbil xcha'jotol yee, xu' to xmac ta bac. Yan li sc'op Rioxe mu c'usi chmac o. ¹³ Mu c'usi ti muc bu yiloj ti Rioxe, yiloj scotol. Ta sta yora ti chiyalbotic ti c'u x'elan li'ech'otic jujuntal li' ta sba balamile.

Ja' li' yaloj ti ja' xa totil pale ta vinajel ti Jesuse, tey chtun cu'untic

¹⁴ Lavi oy xa totil pale ta vinajele ti chtun cu'untique, ja' ti Jesuse, ti Xch'amal Rioxe, yech'o un j'ech'el ac'u quich'tic ta muc' chac c'u cha'al iloc' ta quetic jujuntale. ¹⁵ Ti totil pale ta xtun cu'untique iya'i li vocol uque ti c'alal iq'uelbat yo'one, ja' no'ox ti muc bu isa' smule. Yech'o un chisc'oponbotic Riox ti c'alal chiq'uelbatotic co'ontique yo' mu jsa' o jmultic uque. ¹⁶ Yech'o un mu me xixi'otic ta sc'oponel ti Rioxe. Yu'un sc'anojotic tajmec. Chiyac'otic ta pertonal, chiscoltaotic ti c'alal oy c'usi palta chca'itique.

5

¹ Ti totil paleetic laj ech'uque jchi'iltactic no'ox. Ja' yabtelic ti iyaq'uic ch'ich'e yo' ti xiyac'otic o ta pertonal ti Rioxe. ² Sna' sa' smulic uc, yech'o ti lic'uxubajotic ta yo'onic ti muc jna'tic li c'usitic leque xchi'uc ti c'alal lislo'lootic li mulile. ³ Ti sna' sa' smulic uque, ba'yi iyaq'uic ch'ich' yo' x'aq'ueic o ta pertonal yu'un ti Riox uque.

⁴ Ti much'utic i'ochic ta totil paleale muc bu istic' sba stuquic. Ja' it'ujeic yu'un ti Rioxe chac c'u cha'al it'uje ti Aarone. ⁵ Ja' no'ox yech ti Cristoe,

mu stucuc no'ox istic' sba ta totil paleal; ja' it'uje yu'un ti Rioxe.

Vo'ot Jch'amalot, ta xcac' iluc ti vo'ot Jch'amalote, x'utat onox yu'un ti Rioxe.

⁶ Vo'ot cha'och ta totil paleal ta sbatel osil.

Cha'tos avabtel chavich' chac c'u cha'al cha'tos yabtel ti Melquisedeque,

x'utat onox yu'un ti Rioxe. ⁷ Ti c'alal li' to'ox ta sba balamil ti Cristoe, oy spat xocon chac c'u cha'al vo'otic. Ti c'alal po'ot xa'ox xchame, i'oc' i'avan ti c'alal isc'opon Rioxe. Sna'oj ti oy syu'ele, ti xu' chcoltaone. Ti ixch'un c'usi i'albat yu'un ti Rioxe, i'ich'bat ta muc' ti c'usi iyale, yech'o ti icha'cuxesate. ⁸ Ac'u mi ja' Xch'amal Riox, iyac' svocol uc. Ti x'elan iyac' svocole, ja' iya'i o c'u x'elan ta ch'unel c'usi tsc'an ti Rioxe. ⁹ Ti c'usitic i'albat yu'un ti Rioxe ispas scotol, yech'o ti ch-aq'ueic ta pertonal scotol ti much'utic ch-ich'on o ta muq'ue, chcuxiic ta sbatel osil. ¹⁰ Yu'un ja' iyal ti Rioxe ti i'och ta totil paleal cu'untique, ti cha'tos yabtel iyich' chac c'u cha'al cha'tos yabtel ti Melquisedeque.

Ja' li'yaloj ti mu xa xu' jcha'ich'tic ta muc' ti Rioxe mi ijnoptic ti j'ech'el chquicta jbatique

¹¹ Ti totil pale chacalbeique ep to sc'oplal. Pero mu xa jc'an lec xacalbeic yu'un mu xac'an xach'unic. ¹² Vo'ne xa lic ava'iic, jchanubtas-vanejoxuc xa ti yechuque. Pero lavie chac'anic albel ta ach' yu'un mu xa xana'ic ti c'usitic ba'yi ava'iique. Co'oloxuc xchi'uc unen ya'el ti naca to chu'ul chipane, ti mu to sna' xve'e. ¹³ Neneoxuc to ya'el chac c'u cha'al li jchu'nometique. Yu'un mu

to xana'ic li c'usitic leque. ¹⁴ Li ve'lile ja' tslajes li much'utic yulem xa xch'ulelique. Yu'un sna'ic xa c'usi lec, sna'ic xa c'usi chopol.

6

¹ Yech'o un ac'u ca'itic más li sc'op Rioxe yo' j'ech'el jch'untic o ti chiscoltaotique. Mu me ja'uc no'ox tey xi'al'onotic o ti c'u x'elan li'albatotic ti c'alal lic jch'untic ti c'usi yaloj ti Cristoe. Tsc'an ti más ta jch'untique. Mu me ja'uc no'ox xcalulanbe jbatic ti ac'u quictatic li c'usitic chopole, ti ac'u jch'untic ti chiscoltaotic ti Rioxe. ² Mu me ja'uc no'ox xcalulanbe jbatic sc'oplal li ich'vo'e, xchi'uc ti iyac' sc'obic ta joltique, xchi'uc ti chicha'cuxiotique, xchi'uc ti oy castico ta sbatel osile. Yu'un ma'uc ta jch'untic o ti chiscoltaotic ti Rioxe mi ja' no'ox chcalulanbe jbatique. ³ Mi sc'an Rioxe, ja' xa chacalbeic ti c'usi j'ech'el chach'unic oe.

⁴⁻⁶ Li much'u ixch'un xa ti yech ti c'usi yaloj ti Rioxe, ti iya'i c'u slequil li smoton ti i'ac'bat yu'un ti Rioxe, ti i'ac'bat xchi'in ti Ch'ul Espíritue, ti iya'i xa c'u slequil c'usi yaloj ti Rioxe, ti iya'i xa c'u x'elan tslecubtas co'ontic yo' lec o co'ontic c'alal xic'ototic ta ach' balamile, mi isnop ti j'ech'el chicta sba ta yich'el ta muc' ti Cajvaltique, mu xa xu' xcha'ich' ta muc' noxtoc. Yu'un mu xa sc'anbe ti Xch'amal Rioxe, yech'o un co'ol sjolic xchi'uc ti much'utic ijipanvanic ta cruze, ti i'ac'vanic ta q'uexlale. ⁷ Ja' tsc'an ti ja' yechotic chac c'u cha'al li voc'bil osile ti tey no'ox chuch' yalel vo' ti c'alal chac' vo'e. Lec ta xch'i li c'usitic ta jts'untique yu'un chac' bentisyon ti Rioxe. ⁸ Mu me ja'uc

yechicotiic chac c'u cha'al ti bu naca ch'ix ta xch'ie, ti mu c'u stue, ti ta onox xich' chiq'uele.

⁹ Ti x'elan chacalbeique, mu jch'un ti vo'oxuc ac'oplalique ti jc'anojoxuque. Jna'oj ti chacuxiic onox ta sbatel osile. ¹⁰ Ti Rioxe lec c'usitic tspas. Mu xch'ay xa'i ti lac'uxubinvanique, ti acoltaic li jchi'iltactic ta xch'unel li sc'op Rioxe. Jna'oj ti yech chapasulanic lavie. ¹¹ Pero ja' ta jc'anticotic ti ja' no'ox yech vinajuc avu'unic ju-juntal ti j'ech'el ach'unojic ti chba achi'inic ti Rioxe. ¹² Mi j'ech'el ach'unojique, muc bu chavicta o abaic. Ja' chachanic o chac c'u cha'al li much'utic j'ech'el xch'unojic ti ta onox xc'ot yich'ic ti c'usi albilic yu'un ti Rioxe, ti mu xicta sbaic ta smalaele.

¹³ Ti c'alal iyal ti Rioxe ti chac'be bentsiyon ti Abraame, stuc isva'an sba ta rexticoal yu'un muc much'u yan oy syu'el. ¹⁴ “Ta onox xacac'be bentsiyon. Ja' bentsiyon ti ta xp'ol amome”, x'utat yu'un ti Rioxe. ¹⁵ Ti Abraame muc xicta sba ta smalael, yech'o ti ista ti c'usi i'albate. ¹⁶ Li crixchanoetic li' ta sba balamile, ti c'alal tsc'anic ch'unbel li c'usi chalique, ja' tsva'anic ta rextico ti much'u oy syu'ele yo' xch'unbatic oe. ¹⁷ Ja' no'ox yech ti Rioxe, tsc'an ti ac'u jch'untic, vo'otic ti smomotic ti Abraame, ti chc'ot onox ti c'usi yaloje chac c'u cha'al ixch'un ti Abraame, yech'o ti stuc isva'an sba ta rexticoale. ¹⁸ Xcha'tosol li c'usi iyale, persa chc'ot yu'un mu sna' snop c'op. Lavi iyal ti chc'ot onoxe, xchi'uc ti ja' rextico ti stuque, yech'o ti jpatoj co'ontic ti chac' cuxlicotic ta sbatel osile, vo'otic ti jch'unojtic ti c'usi yaloje. ¹⁹ Ti jpatoj co'ontique, mu xa xquicta jbatic. Co'ol xchi'uc ancla-taq'uin c'alal ts'apal ta chac mare, ti ja' mu

xnet'e o ech'el ta ic' li barcoe. Ja' no'ox yech ti Jesuse ja' jpatoj o co'ontic ti chiyic'otic ochel ta bats'i lequil cuarto, ja' li vinajele. ²⁰ Yu'un ja' xa totil pale ti chtun cu'untic ta sbatel osil yo' bu ti Rioxe, lisjambotic xa be ya'el. Ja' yech yabtel iyich' chac c'u cha'al iyich' ti Melquisedec ti ta más vo'nee.

7

Ja' li' yaloj ti cha'tos yabtel ti Jesuse chac c'u cha'al cha'tos to'ox yabtel ti Melquisedeque

¹ Ti Melquisedeque ochem to'ox ta preserenteal ta jun jteclum Salem sbi. Tic'bil to'ox ta totil pale noxtoc yu'un ti Riox ta vinajele. Ay snup tal ta be ti Abraame ti c'alal isut tal ta spojel ti c'usitic iyelc'anic ech'el ti j'leq'uetique ti c'alal ijatavic ti preserenteetique. “Ac'u yac'bot bentsiyon ti Rioxe”, x'utat yu'un Melquisedec ti Abraame. ² Ti Abraame lic snit ta lajlajuneb ti c'usitic ispoj sutel tale. Ta lajlajunebe jujun isloq'ues. Ti bu isloq'uese, ja' iyac'be ti Melquisedeque. Ti Melquisedec sbie, “lequil preserente”, xi smelol. Ti “preserente ta Salem” xi sc'oplale, ja' smelol ti mu c'usi xal yo'onic ti much'utic scuentainoje. ³ Ti Melquisedeque mu jna'tic much'u stot sme', mu jna'tic bu talem. Mu jna'tic c'usi ora i'ayan, c'usi ora icham. Co'ol xchi'uc ja' totil pale ta sbatel osil ya'el. Ja' seña ti cuxul ta sbatel osil ti totil pale chtun cu'untique, ja' ti Xch'amal Rioxe.

⁴ Ava'iic ti ja' más tsots yabtel ti Melquisedeque. Ti Abraame ja' iyac'be jujun ta lajlajuneb ti c'usitic ipoj tal yu'une, yu'un iyich' ta muc' ti Melquisedeque. ⁵ Ts'acal to c'alal ja' xa'ox

ochemic ta paleal ti smomtac ti Leví ti ta vo'nee, iyal mantal ti Moisesse ti ac'u yich'ic jujun ta lajlajuneb ti c'usitic istabeic Riox ti jchi'iltactique ac'u mi jun ti jmolmuc'tatotique, ja' ti Abraame. ⁶ Ti Melquisedeque ma'uc jchi'iltic, pero iyich' jujun ta lajlajuneb ti c'usitic ista ti Abraame. "Ac'u yac'bot bentsiyon ti Rioxe", xut noxtoc ti Abraame, ja' ti albil onox yu'un ti Rioxe ti chich' bentsiyone. ⁷ Jna'ojtic jcotoltic ti ja' no'ox chac' bentsiyon ti much'u más tsots yabtele. Ja' chich' ti much'u jutuc no'ox yabtele. ⁸ Li paleetic ch-ac'batic jujun ta lajlajuneb ti c'usitic tstabeic Riox li jchi'iltactique, ta xchamic. Yan ti Melquisedeque mu jna'tic mi icham. Ja' no'ox chvinaj ta sc'op Riox ti cuxul ya'ele. ⁹⁻¹⁰ Ti smomtac Levie ti i'ochic ta paleale, ti iyich'ic jujun ta lajlajuneb ti c'usitic istabeic Riox ti jchi'iltactique, yac'ojbeic ya'el ti Melquisedec uque yu'un ja' smolmuc'tatotic ti iyaq'ue.

¹¹ Ti ch'unuc onox cu'untic li smantaltac Rioxe ti liyalbotic comel ti smomtac Levie ti i'ochic ta paleale, mu persauc it'uje yan totil pale ti yechuque. Ti muc xch'un cu'untique, yech'o ti it'uje yane. Pero ma'uc xa yech yabtel chac c'u cha'al yabtel ti Aarone xchi'uc ti yan xchi'iltaque. Ja' xa yech yabtel chac c'u cha'al yabtel ti Melquisedeque. ¹² Lavi isjel totil pale ti Rioxe, ja' no'ox yech isjel ti c'usi yaloj ti vo'nee. ¹³⁻¹⁴ Ti Cajvaltic Jesuse ti ja' xa ochem ta totil palee, ma'uc smom ti Levie. Yu'un jna'ojtic jcotoltic ti ja' smom Judá ti ta vo'nee. Ti smomtac Judae muc bu xca'itic ta sc'op Riox ti i'ochic ta paleal junuque. Ti Moisesse mu onox bu iyal ti ch-ochic ta paleal

smomtac ti Judae.

¹⁵ Lavi i'och ach' totil pale ti ja' yech yabtel chac c'u cha'al yabtel ti Melquisedeque, más ivinaj o ti isjel xa c'usi yalaj ti Rioxe. ¹⁶ Ti i'och ta totil paleal ti Jesuse, ja' ti cuxul ta sbatel osile. Muc ta alel ti much'u smuc'tatot ti ta vo'nee. ¹⁷ Yu'un ja' onox yech i'albat yu'un ti Rioxe:

Vo'ot cha'och ta totil paleal ta sbatel osil.

Cha'tos avabtel chac c'u cha'al cha'tos yabtel ti Melquisedeque,

x'utat onox ti Jesuse. ¹⁸ Yech'o un j'ech'el ich'ay sc'oplal ti oy paleetic li' ta sba balamile yu'un mu xu' ch-ic'vanic ochel ta vinajel yo' bu ti Rioxe. ¹⁹ Ti x'elan mu xu' ch-ic'vanic ochele, ja' ti co'ol mu xch'un cu'untic li smantaltac Rioxe. Ja' xu' ch-ic'van ochel ti Jesuse yu'un ja' ch'abal o jmultic chiyilotic ti Rioxe.

²⁰⁻²¹ Ti Rioxe c'alal iyal ti ja' ch-och ta totil paleal ta sbatel osil ti Xch'amale, stuc isva'an sba ta rexticoal. Ti c'alal i'och ti yan paleetique, muc bu isva'an sba ta rexticoal. Yu'un ja' onox yech ts'ibabil ta sc'op Riox:

Ti Rioxe stuc isva'an sba ta rexticoal ti ja' ch-och ta totil paleal ti Xch'amale.

“Vo'ot cha'och ta totil pale ta sbatel osil.

Cha'tos avabtel chac c'u cha'al cha'tos yabtel ti Melquisedeque”,

xut ti Xch'amale, xi ts'ibabil. ²² Ti ja' xa i'och ta totil paleal ti Jesuse, j'ech'el i'och o. Más xa lec, yu'un tey xa chtun cu'untic ta sbatel osil yo' bu ti Rioxe. ²³ Ti ba'yi totil paleetique ep laj ech'icuc, ja' ti sna' xchamique. Yech'o ti mu junuc no'ox i'och oe. ²⁴ Lavi ja' xa i'och ta totil pale ti Jesuse, mu sna'

xcham ta sbatel osil. Mu xa bu chq'ue x o. ²⁵ Yech'o ti xu' chac' cuxlicotic ta sbatel osil ti jaylajunvo' ta jc'anbetic pertonal ti Rioxe ti jch'unojtic ti stojoj xa jmultic ti Jesuse. Yu'un cuxul o ta sbatel osil ti Jesuse, tey chisc'oponbotic Riox.

²⁶ Lec tajmec ti ja' i'och ta totil paleal ti Jesuse. Lec yo'on, mu c'usi chopol tspas, mu c'usi chopol tsnop, mu sna' sa' smul, ma'uc yech chac c'u cha'al li vo'otique. Tey xa ich'bil ta muc' ta sbats'ic'ob ti Rioxe. ²⁷ Mu persauc chac'ulan ch'ich' jujun c'ac'al yo' bu ti Rioxe chac c'u cha'al ispasic ti totil paleetic laj ech'uque. Ti paleetique iyaq'ueic ch'ich' ta scoj smul stuquic, ts'acal to iyaq'ueic ch'ich' ta scoj jmultic ta jcotoltic. Yan ti Jesuse, ti ja' xa quich'ojtic ta muq'ue, j'ech'el no'ox iyac' ch'ich' ta scoj jmultic, ja' iyac' sba ta milel ti stuque. ²⁸ Ti totil paleetic ti itiq'ueic chac c'u cha'al chal li smantal Rioxe ti iyal ti Moisesse, sna' sa' smulic, sna' xchamic. Yan ti Jesuse ti itiq'ue ta totil paleal c'alal isva'an sba ta rexticoal ti Stote, mu sna' sa'el smul, mu sna' xcham.

8

Ja' li' yaloj ti ja' scuentainoj ti Jesucristoe ti c'usi ts'acal to iyal ti chiyac'botic ti Rioxe

¹ Ja' yech x'elan ti totil pale ti tey chtun cu'untic ta vinajele. Tey xa chotol ta sbats'ic'ob ti Rioxe. Tey xa ich'bil ta muc'. ² Ti templo yo' bu chtun ti paleetique spasoj crixchanoetic, seña no'ox. Yo' bu chtun ti Jesuse mu crixchanouc spasoj. Ja' spasoj ti Rioxe, ja' li vinajele.

³ Scotol li totil paleetique ja' yabtelic chac'ulanic ch'ich', ja' smoton ti Rioxe. Ja' no'ox yech ti totil

pale ti chtun cu'untic ta vinajele iyac' ch'ich' uc.
⁴ Ti li'uc ta sba balamil ti Cristoe, muc xtiq'ue ta totil paleal ti yechuque. Yu'un oy much'utic ch-ochic ta totil paleal yu'un li jchi'iltactique ti chac'ulanic ch'ich'e chac c'u cha'al chal li sman-tal Rioxe ti iyal ti Moisesse. ⁵ Li templo li' ta sba balamile yo' bu chtunic li paleetique, seña no'ox yu'un ja' yech li vinajele. Jna'ojtic ti seña no'oxe yu'un ja' yech i'albat yu'un Riox ti Moisesse: “Ja' yech xameltsan chac c'u cha'al icac' avil ta jol vitse”, x'utat. ⁶ Ti Cristoe más lec yabtel; mu xco'olaj xchi'uc li totil paleetic li' ta sba balamile. Yu'un ja' scuentainoj ti c'usi ts'acal to iyal ti chiyac'botic ti Rioxe.

⁷ Ti ch'unuc onox cu'untic ti c'usi ba'yi iyal ti Rioxe, mu xa persauc c'usi iyal ta ts'acal ti yechuque.
⁸ Ti Rioxe iyil ti mu xch'un yu'unic mantaletic ti vo'ne moletique, yech'o ti ja' yech iyal chac li'i: Ta to la sta yora oy c'usi ach' ta x'albatic ti amomique,

vo'oxuc ti li' nacaloxuc ta Judae xchi'uc ta Israele.

⁹ Ti c'usi ch-albatic, mu xa la xco'olaj chac c'u cha'al i'albatic ti vo'ne moletique ti c'alal iloq'uesatic tal ta mozoil ta Egiptoe.

Ac'u la mi iyilic c'u x'elan icoltaatic loq'uel tal, pero muc la xch'unic ti c'usitic i'albatic, yech'o la ti “tey ac'u sq'uel sbaic”, xi ti Rioxe.

¹⁰ Ti c'alal sta yorae, ja' la yech ch-albatic ti amomique:

“Ta avo'on xa no'ox atuquic chach'unic li jmantale.

Vo'on Avajvalicon, vo'oxuc jch'amaloxuc.

¹¹ Quich'tic ta muc' ti Rioxe, mu xa xachiic

yu'un acotolic avich'ojicon ta muc', ta biq'uit ta muc'.

¹² Chacaq'uic ta pertonal.

J'ech'el ta jch'ay ta jol lamulique", xi ch-albatic yu'un ti Rioxe,

xi ts'ibabil. ¹³ Ti c'alal iyal ti oy c'usi ach' chale, yu'un mu xa xtun ti c'usi ba'yi yaloje. Ti c'usi mu xa xtune, ta onox xch'ay.

9

¹ Ti c'usi ba'yi iyal ti Rioxe, ja' i'albatic ti tsmelt-sanic ti templo nucule xchi'uc ti c'u x'elan chtunic ta temploe. ² Ti temploe cha'c'ol ispasic. Ti jc'ol ta ts'el ti'nae lequil cuarto isbiin. Ja' tey ac'bil ti candeleroe xchi'uc jcot mexa yo' bu cajanbil ti panetique. ³ Ti ti' temploe macbil ta poc'. Ti yute c'albil ta poc' noxtoc. Ti jc'ol ta mas yute bats'i lequil cuarto isbiin. ⁴ Ja' tey ac'bil smexail yav ac'al, nap'bil oro. Ja' tey ac'bil scaxail ti cha'pech ton yo' bu ts'ibabil li smantal Rioxe. Nap'bil oro sjunlej spat xchi'uc yut ti caxae. Tey tiq'uil ta yut caxa noxtoc jun p'in naca oro, noj ta maná. Tey tiq'uil noxtoc ti sbaston Aarone ti iq'uelomaje, ti inichine. ⁵ Ta sba smac ti caxae tey sloc'ol totil anjeletic, ja' tey slich'oj xiq'uic ta sba xjobal ti Rioxe, ja' yo' bu ch-ac'batic pertonal yu'un ti smulique. Ja' no'ox yech yepal chacalbeic.

⁶ Ti c'alal laj smeltsanic ti c'usiticuc itun ta temploe, ti paleetique jujun c'ac'al lic ochicuc ta lequil cuarto yo' ts'el ti'nae. Ja' ispasic ti c'usitic i'albatic yu'un ti Rioxe, tey iyich'ic ta muc'. ⁷ Ti jc'ol ta más yute, j'ech'el no'ox ta jabil i'och stuc ti totil palee. Ti c'alal i'oche, persa iyich' ochel

ch'ich', ba yac'be smotonin ti Rioxe, yo' x'aq'ue o ta pertonal ti stuque, yo' x'aq'ueic o ta pertonal uc ti jchi'iltactique ti bu muc sna'ic mi mulil ti c'usi ispasique. ⁸ Ti x'elan ispas ti totil palee, ja' tsyules ta joltic ti Ch'ul Espíritue ti mu to'ox xu' jc'opontic Riox jtuctique, yu'un mu to'ox chjam ya'el li bee. ⁹⁻¹⁰ Ti c'alal icac'ulanbetic smoton ti Rioxe, ti c'alal t'ujbil c'usi ijlajestique c'usi icuch'tique, ti bu persa li'atinotique, mu onox bu itoj o li jmultique. Ja' no'ox lec liyilotic o Riox li' ta sba balamile. Ja'to ich'ay sc'oplal ti c'alal i'ach'ub c'usi yaloj ti Rioxe.

¹¹ Lavi ja' xa totil pale ti Cristoe, más xa lec c'usi ijtatic yu'un más lec yo' bu ochem ta paleale. Mu crixchanouc spaso, mu li'uc ta sba balamile.

¹² Ta vinajel i'och. C'alal i'oche, ma'uc ch'ich'el tot chivo, ma'uc ch'ich'el becerro och yac' chac c'u cha'al iyac' ti totil paleetic li' ta sba balamile. Xch'ich'el stuc och yac'be smotonin ti Rioxe. J'ech'el no'ox iyac', ja' itoj o jmultic. ¹³ Ti ch'ich'el becerroe, xchi'uc ti chich'el chivoe, xchi'uc ti tanil c'ox baca ti livijbatotic ti c'alal ijpicic ti c'usitic chopole, lec liyilotic o Riox li' ta sba balamile.

¹⁴ Buuc xa onox ti xch'ich'el Cristoe, lec chiyilotic o Riox ta sbatel osil. Ch'abal smul ti Cristoe, ja' ti chi'inbil yu'un ti Ch'ul Espíritue, yech'o ti iyu' yu'un iyac' sba ta milel ta scoj li jmultique. Ti x'elan ja' xa lec chiyilotic o ti Riox cuxul ta sbatel osile, xu' xa xitunotic yu'un.

¹⁵ Yech'o un ti c'usi ts'acal to iyal ti chiyac'botic ti Rioxe, ja' xa scuentainoj ti Jesucristoe. Ti icham ta scoj jmultic ti Cristoe, j'ech'el listojbotic ti c'u yepal jmultic c'alal jch'unojtic to'ox ti c'usi ba'yi yaloj ti Rioxe. Lavi yic'ojotic xa ti Rioxe, ta onox

xquich'tic li jcxulejaltic ta sbatel osile ti yaloj onox chiyac'botique. ¹⁶ Co'ol xchi'uc jun vinic ti ta sts'iba ta vun ti much'u ch-ich'bon comel c'usuc yu'un ti c'alal xchame. Ti much'u chich'e ja'to xu' xich' entrucal ti c'alal xcham li yajvale. ¹⁷ Li vune mu to c'u stu ti c'alal cuxul to ti much'u ispase. Mu to xu' xich' entrucal ti much'u sc'oplal chich'e. ¹⁸ Yech'o un ti jchi'iltactique persa itun yu'unic ch'ich' yo' iyich'ic o ti c'usi ba'yi yaloj Riox ti ch-ac'batique. ¹⁹ Ti c'alal laj q'uelbaticuc scotol smantal Riox yu'un Moisés ti vo'ne moletique, ti Moises islech ch'ich'el becerroetic xchi'uc ch'ich'el tot chivoetic, iscap ta vo'. Istam c'ob isopo te' xchi'uc jset' tsajal tsots, ixoj ta c'ob isopo te'. Ists'aj ta ch'ich', isvijbe li svunal smantal Rioxe. Ivijbatic noxtoc ti vo'ne moletique. ²⁰ “Li ch'ich' li'i ja' seña ti j'ech'el chixch'amalinotic ti Rioxe mi ta jch'untic ti c'usitic liyalbotique”, x'utatic. ²¹ Ti c'alal laj sva'anic noxtoc ti templo nucule, ja' no'ox yech isvijbe ch'ich' xchi'uc ti c'usitic itun yu'unic ta temploe. ²² Chal li smantaltac Rioxe ti jutuc xa mu scotoluc persa chich' lecubtasel ta ch'ich'e. Ja' no'ox yech persa oy ch'ich' yo' jtatic o pertonale.

Ja' li' yaloj ti j'ech'el itoj o jmultic ti iyac' sba ta milel ti Cristoe

²³ Ti c'usitic itun ta temploe, seña no'ox ti c'usitic oy ta vinajele, pero naca ta ch'ich' ilecub. Yan ti c'usitic tey ta vinajele, más lec ch'ich' isc'an. ²⁴ Ti Cristoe muc x'och ta bats'i lequil cuarto li' ta sba balamile, ti seña no'oxe, ti pasbil ta crixchanoe-tique. Ta vinajel i'och, ja' tey chtun cu'untic. ²⁵ Mu epuc ta ech'el iyac' ch'ich' yu'un j'ech'el no'ox icham. Mu xco'olaj xchi'uc ti totil paleetique ti

jujun jabil och yaq'uic yan ch'ich' ta bats'i lequil cuartoe. ²⁶ Ti ja'uc yech tspas ti Cristo uque, na'tic xa jaylajun'ech'el icham c'u cha'al ipas o balamil ti yechuque. Pero lavi po'ot xa xlaj li balamile, j'ech'el no'ox ay yac' sba ta milel ta scoj jmultic, yech'o ti itoj o li jmultique. ²⁷⁻²⁸ Ja' yech c'u cha'al j'ech'el no'ox chichamotique, ts'acal to chca'itic bu chibatic ta sbatel osil, ja' no'ox yech ti Cristo uque, j'ech'el iyac' sba ta milel, istoj jmultic, ts'acal to ta xcha'sut tal. Ma'uc xa tojmulil chtal spas. Chtal yic'otic vo'otic ti jmalaojtic ta xcha'sut tale.

10

¹ Ti jay'ech'el ismilbe smoton Riox yu'un jmultic ti totil palee chac c'u cha'al chal li smantaltac Rioxe, ja' lec liyilotic o ti Rioxe. Pero ja' seña ti chtal stoj jmultic ti Cristoe, ti j'ech'el ch'abal o jmultic chiyilotic ti Rioxe. Yu'un muc xtoj o jmultic ti lismilulanbotic smoton Riox jujun jabil ti totil palee. ² Ti itojuc oe, muc xa jnopilantic ti oy to jmultique. Iyictaic yac'ulanbel smoton Riox ti yechuque. ³ Ti lismilbotic smoton Riox jujun jabil ti totil palee, ja' iyul o ta joltic ti oy onox jmultique. ⁴ Li ch'ich'el toroe xchi'uc li ch'ich'el tot chivoe mu xtoj o jmultic.

⁵⁻⁶ Yech'o un c'alal po'ot xa'ox xtal li' ta sba balamil ti Cristoe, ja' yech lic yalbe ti Rioxe: Muc bu anopoj ti ta xtoj o smulic li ch'ich'el toroe xchi'uc li ch'ich'el tot chivo chaq'uique. Yech'o ti vo'on chavac'bon jpat jxocone yo' xba jtojbe o li smulique.

⁷ Lavi li'one, xu' chba jpas li c'usi chac'ane, Cajval.

Xu' chba cac' jba ta milel chac c'u cha'al ts'ibabil onox jc'oplal ta balbil vune, xut Riox ti Cristoe, xi ts'ibabil. ⁸ Ac'u mi ja' yech yalaj ti Rioxe ti chcac'betic smotone, pero iyal ti Cristoe ti mu onox bu snopoj ti Rioxe ti ta xtoj o jmultic li ch'ich'el toroe xchi'uc li ch'ich'el tot chivoe. ⁹ Yech'o ti iyal noxtoc ti Cristoe: “Lavi li'one, xu' chba jpas li c'usi chac'ane”, xut ti Rioxe. Ti x'elan iyale, ja' ixch'aybe sc'oplal ti chich' milulanbel smoton ti Rioxe. Ja' i'ach'ub o ti iyac' sba ta milel ta scoj jmultic ti Cristoe. ¹⁰ J'ech'el itoj o jmultic ti iyac' sba ta milel ti Jesucristoe yu'un ja' onox yech snopoj ti Rioxe.

¹¹ Li paleetique jujun c'ac'al tsmilulanbeic smoton ti Rioxe. Ac'u mi tey chac'ulanic pero mu xtoj o li mulile. ¹² Yan ti Jesucristoe j'ech'el iyac'be smoton ti Rioxe, ja' itoj o li jmultique. Tey xa ichoti o ta sbats'ic'ob ti Rioxe. ¹³ Tey tspas mantal ti c'u sjalil xch'unbat o smantal yu'un scotol li scrontae. ¹⁴ Ti j'ech'el no'ox iyac'be smoton ti Rioxe, ch'abal xa smul ta x'ileic ta jmoj yu'un ti Rioxe ti much'utic lecubtasbil xa yo'onic yu'un ti Cristoe. ¹⁵ Ti Ch'ul Espíritue ja' tsyules ta joltic ti c'usi ts'ibabil ta sc'op Rioxe:

¹⁶ Ti c'alal sta yorae, ja' la yech chlic albatuc ti amomique:

Ta avo'on xa no'ox atuquic chach'unic li jmantale.

¹⁷ J'ech'el ta jch'ay ta jol lamulique, xi ti Rioxe. ¹⁸ Ti j'ech'el ixch'ay ta sjol jmultic ti Rioxe, yech'o un mu xa c'usi yan matanal chcac'tic.

¹⁹ Vo'otic ti jchi'il jbatic ta xch'unel li sc'op Rioxe, mu xa c'usi xixi'otic o ta sc'oponel ti Rioxe, ja' ti iyac' xch'ich'el ti Jesucristoe. ²⁰ Ja' ijam o be ti

c'alal icham ta cruze, yech'o ti xu' xa jc'opontic jtuctic ti Rioxe. Lavi quich'ojtic ta muc' ti Cristoe, yech'o un ti Rioxe chiyich'botic ta muc' ti c'usi chcalbetique. ²¹ Ja' xa totil pale noxtoc ti chtun cu'untic ta vinajele, vo'otic ti xch'amalotic xa ti Rioxe. ²² Yech'o un sjunuluc me co'ontic jc'opontic ti Rioxe. J'ech'el ac'u jch'untic ti ch'abal xa jmultic chiyilotique, ja' ti iyac' sba ta milel ta scoj jmultic ti Cristoe, ti lipoqueotic ya'el c'alal iquich'tic vo'e, yu'un ja' ivinaj o ti iquictatic xa spasel li c'usitic chopole. ²³ J'ech'el ac'u jch'untic, jamal ac'u caltic chac c'u cha'al icaltic ti c'alal iquich'tic vo'e, ti jpatoj co'ontic ti chac' jcuxlejaltic ta sbatel osil ti Rioxe. Yu'un chc'ot onox ti c'usi yaloje. ²⁴ Ja' ac'u jnopic ti c'u x'elan ta jcolta jbatique, yo' ti co'olco'ol jc'uxubin o jbatique, yo' ti co'ol jpastic o li c'usitic leque. ²⁵ Mu me xquicta jbatic ti ta jtsobilan jbatic ta ya'iel li sc'op Rioxe. Mu me jchantic chac c'u cha'al li much'utic mu sc'an xba ya'iic li sc'op Rioxe. Ac'u jpatbe jba co'ontic yu'un po'ot xa xcha'sut tal ti Cajvaltic Jesuse.

Ja' li' yaloj ti xi'el sba mi sc'an xa no'ox co'ontic chquicta jbatique

²⁶ Mi sc'an xa no'ox co'ontic chquicta jbatic lavi jch'unojtic xa li sc'op Rioxe, mu xa c'usi yan matanal chcac'tic yo' ti xtoj o li jmultique. ²⁷ Ja' xa no'ox ta jmalatic ti casticoe. Yu'un ja' tey chitic'atotic yo' bu xlomomet c'oq'ue, yo' bu chich'ic tsots castico ti much'utic tscrontainic ti Rioxe. ²⁸ Q'uelavilic, ti much'utic mu xch'unic junuc li smantaltac Rioxe ti iyal ti Moiesese, mu xc'uxubinatic. Chich'ic milel mi oy cha'vo' oxvo'

rexticoe. ²⁹ ¿Mi ja' xa mu masuc chich' castico xana'ic ti much'u ochem xa ta slabanel ti Xch'amal Rioxe, ti mu xa c'u xtun o cha'i ti xch'ich'ele ti ja' itoj o li smule, ti chopol xa chil ti Ch'ul Espíritue ti ja' to'ox ilecub o yo'one? ³⁰ Jna'ojtic ti yaloj ti Rioxe: “Vo'on chcac' castico”, xi. Yaloj noxtoc: “Vo'on Rioxon, jna'oj c'usi ta jcha'le li much'utic jt'ujoje”, xi. ³¹ Ti much'u chicta sbae, ¡xi'el sba tajmec ti castico ch-ac'bat yu'un ti Riox cuxul ta sbatel osile!

³² Yuleso me ta ajolic ti icuch avu'unic ilbajinel ti c'alal lic ach'unic li sc'op Rioxe. ³³ Oy ta bail ta satil lalabanatic, la'ilbajinatic. Oy ac'uxubinic ti much'utic istaic ilbajinel uque. ³⁴ Ac'uxubinic ti much'utic ochemic ta chuquele. Muc xavat o avo'onic ti lapojbatic ti c'usuc avu'unique yu'un ana'ojic ti toj lec ti c'usi chc'ot avich'ic ta vinajele. Teyo'e muc much'u xu' tspoj, mu xljaj ta sbatel osil. ³⁵ Yech'o un mu me xavicta abaic yo' xata o ti amotonique. ³⁶ Ja' tsc'an ti chcuch avu'unique yo' spas o avu'unic ti c'usi tsc'an ti Rioxe, yo' xavich'ic o ti c'usi yalojbotic ti Rioxe. ³⁷ Ja' yech ts'ibabil ta sc'op Riox chac li'i:

Po'ot xa xcha'sut tal ti much'u sc'oplal onox ta xcha'sut tale.

³⁸ Ti much'utic ch'abal smulic chquile, ja' ti much'utic xch'unojic ti vo'on ijtojbeique, ja' ta xcuxiic ta sbatel osil.

Ja' chopol chquil mi chicta sbaique, xi ts'ibabil. ³⁹ Li vo'otique ma'uc yechotic chac c'u cha'al ti much'utic chicta sbaique, ti ch-ochic ta c'oq'ue. Ja' yechotic chac c'u cha'al ti much'utic j'ech'el xch'unojic ti chcuxiic ta sbatel osile.

11

Ja' li' yaloj ti ep ti much'utic ixch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe

¹ Mi jch'unojtic ti yech ti c'usi yaloj ti Rioxe, jna'ojtic ti ta onox xquich'tic ti c'usi jmalaojtique, jch'unojtic ti oy ti c'usitic mu xquiltique. ² Ti vo'ne moletique lec i'albat sc'oplalic yu'un ti Rioxe yu'un ixch'unic.

³ Yu'un jch'unojtic ti yech ti c'usi yaloj ti Rioxe, yech'o ti jna'ojtic ti ta sc'op no'ox ipas li c'usitic oye.

⁴ Ti Abele ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o ti más lec matanal iyac'bee. Ma'uc yech iyac' ti Caine. Yech'o ti más lec i'ile yu'un Riox ti Abele, ich'ambat ti c'usi iyac'bee. Ti Caine muc xch'ambat ti c'usi iyaq'ue. Ac'u mi vo'ne xa xchamel ti Abele, pero chca'ibetic to sc'oplal ti c'u x'elan ixch'une.

⁵ Ti Enoque ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o ti cuxul i'iq'ue muyel ta vinajele, muc xcham. I'ech' yo'onic isa'ic pero muc bu istaic yu'un i'iq'ue xa muyel yu'un ti Rioxe. Ti c'alal mu to'ox ch-iq'ue muyele, lec i'ile yu'un ti Rioxe.

⁶ Ti much'utic mu xch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, chopol ch-ileic yu'un ti Rioxe. Ti much'utic tsc'anic coltaele ja' tsc'an ti ac'u xch'unic ti oy ti Rioxe. Ac'u xch'unic noxtoc ti tstaic ti coltaele.

⁷ Ti Noee ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe. Ti c'alal i'albat yu'un Riox ti chtal casticoe, ixch'un. Ixi' o ac'u mi mu to'ox bu chil. Ismeltsan sbarco yo' icolic o sjunlejic ta na c'alal ital ti casticoe. Ja' ivinaj o ti stuc no'ox ixch'un c'usi iyal Riox ti Noee,

ti ja' muc xch'unic ti yantique yech'o ti ichamique.
Ti ixch'un ti Noee, ch'abal smul i'ile yu'un ti Rioxe.

⁸ Ti Abraame ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe.
Ti c'alal i'albat ti ch-ac'bat yosil ta yan balamil
yu'un ti Rioxe, ibat. Ti c'alal iloq'ue, mu sna' bu
jotucal chbat. ⁹ Ti ixch'un ti yech ti c'usi chal ti
Rioxe, ti c'alal ic'ot yo' bu i'ac'bat yu'un ti Rioxe,
yunen carpa na no'ox ismeltsan yu'un sna'oj ti
j'ech'elbe no'oxe. Mu stucuc no'ox ti yunen carpa
na ismeltsane. C'alal iyich' comel osil ti screme, ja'
ti Isaaque, yunen carpa na no'ox ismeltsan uc. Ja'
no'ox yech ti screm Isaaque, ja' ti Jacove, yunen
carpa na no'ox ismeltsan uc. ¹⁰ Ti x'elan ispas ti
Abraame, yu'un spatoj yo'on ti chbat ta muc'ta
jteclume ti mu sna' xlaje, ti ja' spasoj stuc ti Rioxe.

¹¹ Ja' no'ox yech ti Sara uque, ixch'un ti yech ti
c'usi chal ti Rioxe. Ac'u mi mu sna' x'alaj, ac'u mi
me'el xa, pero ixch'un ti ch-alaj toe chac c'u cha'al
i'albat yu'un ti Rioxe. ¹² Yech'o ti iyil to xch'amal
ti Abraame ac'u mi i'ech' xa yora ti chnich'naje.
Ip'ol ep smom, co'ol xchi'uc li c'analetique, co'ol
xchi'uc li yi'al mare ti mu xlaj ta atele.

¹³ Scotol ti much'utic li' lalcalbeic sc'oplale,
xch'unoj ichamic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe. Ti
c'usi sc'oplal ch-ac'batic yu'un ti Rioxe, mu to'ox
ch-ac'batic ti c'alal ichamique. Ti ixch'unique,
co'ol xchi'uc sq'uelojic ta nom ya'el ti c'usi ch-
ac'batique, yech'o ti jun yo'onique. Iyalic ti
j'ech'elbeetic no'ox li' ta sba balamile, ti ma'uc
slumalique. ¹⁴ Ti much'utic ja' yech chalique,
ja' chca'itic o ti oy to bu chbatique. ¹⁵ Ti ja'uc
isna'ulanic ti bu iloq'uic tale, xu' isutic ech'el ti

yechuque. ¹⁶ Pero ja' isc'anic yo' bu más leque, ja' li vinajele. Yech'o ti mu xq'uexav ta yalel ti Rioxe ti “vo'on Yajvalicon”, xie yu'un spasojbe steclumalic.

¹⁷⁻¹⁸ Ti ixch'un ti yech ti c'usi chal Riox ti Abraame, yech'o un ti c'alal iq'uelbat yo'on yu'un Riox mi xch'unoje, chac'be ox smotonin ti jun-jun screme, ja' ti Isaaque. Ac'u mi ja' yech i'albat yu'un ti Rioxe: “Ja' no'ox amomtac chquil ti xch'amaltac xchi'uc smomtac li Isaaque”, ti x'utate, pero chac' ox ta matanal. ¹⁹ Ti Abraame xch'unoj ti oy syu'el ti Rioxe, ti c'alal ta ani-maetic xu' ta xcha'cuxese. Yech'o un co'ol xchi'uc icha'cuxesbat ya'el ti screme yu'un ja' muc x'aq'ue ta milel yu'un ti Rioxe.

²⁰ Ti Isaaque ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o ti isc'anbe bentisyon ta stojolic ti cha'vo' screme, ja' ti Jacove xchi'uc ti Esaue. Iyalbe c'u x'elan chbatic jujun.

²¹ Ti Jacove ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o un c'alal po'ot xa'ox xchame, isc'anbe comel bentisyon ta stojolic ti cha'vo' smome, ja' ti scremoti Josee. Ta namte'al xa va'al isnijan sba ti c'alal isc'opon ti Rioxe.

²² Ti Josee ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o un c'alal po'ot xa'ox xchame, isyulesbe ta sjol ti xchi'iltaque ti yaloj onox Riox ti chloq'uic ta Egiptoe. Yech'o ti iyal comel ti ac'u cuchbatuc loq'uel ta cajón ti sbaquele ti c'alal xloq'uique.

²³ Ti stot sme' Moisesse ixch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o un c'alal i'ayan ti Moisesse, muc xi'ic o ti sloq'uesoj mantal ti preserentee ti

chich'ic milel scotol ti nene' cremotique. Oxib u isnaqu'ic yu'un leclec sba iyilic.

²⁴ Ti Moises ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe. C'alal ista sva'leje, mu sc'an sme'in ti stseb preserentee. ²⁵ Más lec iya'i ti ba yac' svocol xchi'uc ti vo'ne moletique ti co'ol st'ujototique ti Rioxe. Ma'uc isc'an li mulile ti jliquel no'ox lec chca'itique. ²⁶ Sna'oj ti más lec mi icuch yu'un ilbajinel chac c'u cha'al ti Cristoe ti sc'oplal onox chtale, yech'o ti ma'uc ipich' yo'on sc'ulejal ti j'egiptoetique. Yu'un ja' no'ox ta yo'on ti ch-ac'bat smoton yu'un ti Rioxe.

²⁷ Ti xch'unoj ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o ti iloc' ta Egiptoe. Muc xi' o ti icap ti preserentee. Tsots yo'on, co'ol xchi'uc yilobje sat ya'el ti Rioxe ti mu xquiltique. ²⁸ Ti xch'unoje, iyalbe ti vo'ne moletique ti ac'u smil xchijic sti'ique, ti ac'u sbonic ta ch'ich' ti sti' snaique, yo' mu xmilbatic o sba scremic yu'un ti anjel ta vinajele.

²⁹ Ti vo'ne moletique ixch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o ti ech' stuch'ic ti Tsajal Nabe. Co'ol xa xchi'uc taqui balamil yo' bu i'ech'ique. C'alal chjelavic ox ti j'egiptoetic uque, tey ijic'av scotolic.

³⁰ Ti vo'ne moletique ixch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe. C'alal laj sjoyintaic vucub c'ac'al ti jteclum Jericoe, ilom ti scorraltionale. ³¹ Ti Raav tol sa' yajmule ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o ti ixc'uxubin ti cha'vo' jchi'iltic ti ay spa'iic c'u x'elan ti jteclum Jericoe, iyotes ta sna. Yech'o ti mu capluc ilaj xchi'uc ti xchi'iltaque ti muc xch'unique.

³² Ja' no'ox yech chacalbeic. Mu xljaj calboxuc sc'oplal ti Gedeone, xchi'uc ti Baraque, xchi'uc ti Sansone, xchi'uc ti Jeftee, xchi'uc ti Davide, xchi'uc ti Samuele, xchi'uc ti yan yaj'alc'op Riox ti ta vo'nee. ³³ Yu'un ixch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o ti oy jlom icuch yu'unic spojbel slumal ti yan preserenteetique, oy jlom i'ochic ta pasmantal, lec i'ech'ic. Iyilic ti icoltaatic yu'un ti Rioxe chac c'u cha'al i'albatique. Oy jlom ismacbe ye leonetic, muc xti'atic. ³⁴ Oy jlom itiq'ueic ta c'oc' ti xlomomete, pero muc xc'aq'uic. Oy jlom chmi-latic ox ta espada pero muc xtaatic. Ti much'utic ch'abal yipe itsatsubic, icuch yu'unic ac' c'oc', ja' ilaj yu'unic ti yajsolterotac scrontaique. ³⁵ Oy antsetic ixch'unic uc, icha'cuxesbat yolic.

Oy jlom abol sbaic tajmec ilajic pero muc xicta o sbaic ta xch'unel li sc'op Rioxe. Muc xch'unic ti c'usi i'albatic yu'un ti crixchanoetique yo' mu xmileic oe. “Más lec lajicon”, xiic yu'un spa-toj yo'onic ti más xa lec ti c'alal xcha'cuxiique. ³⁶ Oy jlom ilabanatic, itsitsatic, ichucatic ta carina, i'ochic ta chuquel. ³⁷ Oy jlom imilatic ta ton. Oy jlom ituch'atic ta sierra, ta o'lol ituch'atic. Oy jlom i'lbajinatic yo' xicta o sbaic ta xch'unel li sc'op Rioxe. Ti c'alal iyalic ti mu xicta sbaique, imilatic ta espada. Oy jlom muc x'aq'ue naclitic, xtal xbat xcha'leatic. Ilaj ti sc'u'ique, solel xa nuculal chij, mi nuculal chivo, islapic. Ch'abal xa c'usuc yu'unic, toj ilbaj xcha'leatic. ³⁸ Ac'u mi lec yo'onic, pero muc xc'anatic yu'un ti crixchanoetique, muc x'aq'ue naclitic. Tey yalel muyelic ta xocol bal-amil xchi'uc ta vitstic. I'ochic ta nail ch'en.

³⁹ Scotol ti crixchanoetic taje, ac'u mi lec

sc'oplallic yu'un ti Rioxe ti ixch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, pero mu to bu yich'ojic ti c'usi sc'oplal chich'ique. ⁴⁰ Yu'un vo'ne onox snopoj ti Rioxe ti oy c'usi chiyac'botic jcotoltique. Mu stuquicuc no'ox ti sc'oplal chich'ique. Ta jtatic ta comón ti c'usi orae.

12

Ja' li'yaloj ti ja' ac'u jchantic ti c'u x'elan i'ech' ta sba balamil ti Jesuse

¹ Yu'un ca'yobjetic sc'oplal ti ep ti much'utic ixch'unic ti yech ti c'usi chal ti Rioxe, yech'o un ac'u quictatic li c'usitic chismacotique xchi'uc li c'usitic chopole ti ja' chispajesotique. Ja'uc no'ox me ta co'ontic xch'unel jujuntal ti yech ti c'usi yaloj ti Rioxe. Mu me xquicta jbtatic ta xch'unel. Ja'uc me yechicoti chac c'u cha'al ti much'u chanilaje ti mu xicta sbae yu'un tsc'an tsta ti smotone. ² Ja' ac'u jchantic ti c'u x'elan i'ech' ta sba balamil ti Jesuse. Yu'un j'ech'el ixch'un ti yech ti c'usi chal ti Rioxe. Ti c'alal iyac' svocol ta cruze, muc xich' ta muc' ti q'uexlal sba tajmec ti x'elan ichame yu'un ixch'un ti jun yo'on ta ts'acale. Lavie tey xa chotol tspas mantal ta sbats'ic'ob ti Rioxe.

³ Na'ic me ti icuch yu'un ti c'alal i'ilbajinat tajmec yu'un jmulaviletic ti Jesuse. Mi ja' yech chanopique, mu xavicta o abaic ti c'alal cha'ilbajinatic uque. ⁴ Li vo'oxuque mu to bu chalajic o ti mu xa xac'an xapasic li c'usitic chopole. ⁵ Yu'un ich'ay xa xava'iic ti chistsitsotic ya'el ti Rioxe chac c'u cha'al ta jtsitstic li jch'amaltique. Ts'ibabil onox ta sc'op Riox: Jch'amal, nopo c'usi stu ti c'alal chastsits ti Rioxe.

Mu me xavicta o aba.

⁶ Vo'otic ti xch'amalotic xae, chistsitsotic yu'un sc'anojotic.

Ja' tsc'an ti lec chibatique,

xi ts'ibabil. ⁷ Ti chastsitsic ti Rioxe, ja' yo' lec xabatic oe yu'un xch'amaloxuc xa. Yech'o un tsc'an chcuch avu'unic. Ja' chac c'u cha'al li c'oxe, mi mu stsitse yu'un li stote, chopol chbat. ⁸ Mi mu xastsitsic ti Rioxe chac c'u cha'al ta stsits li xch'amaltaque, yu'un ma'uc xch'amaloxuc. Yan ch'amaliloxuc ya'el. ⁹ Li jtót jme'tic li' ta sba balamile, ti c'alal muc jch'unbetic smantale, listsitsotic yo' lec xibatic oe, pero quich'ojtíc o ta muc'. Buuc xa onox ti Jtotic Riox ta vinajele, más to ac'u quich'tic ta muc' yu'un ja' chac' cuxlicotic ta sbatel osil. Ja' iyac' jch'uleltic. ¹⁰ Li jtót jme'tic li' ta sba balamile jayib no'ox c'ac'al listsitsotic, ja' no'ox ti c'u x'elan isc'an iyilique. Ti chistsitsotic ti Jtotic Riox ta vinajele, ja' yo' xquictatic o spasel li c'usitic chopole, yo' jpastic o li c'usitic leque chac c'u cha'al tspas ti stuque. ¹¹ Melel mu jc'antic tsitsel yu'un c'ux ti c'alal yolel chquich'tique. Ja' no'ox yech c'alal chistsitsotic ti Rioxe, mu xcuch ya'el. Pero mi quilojtíc ti ja'to icom o cu'untic c'usi chopol ti listsitsotic ti Rioxe, c'un to chcaltic ti leque yu'un iquiltic ti jun xa co'ontique.

Ja' li' yaloj ti mu me jp'ajtic ti c'usitic chiyalbotic ti Rioxe

¹² Yech'o un ch'unic me, mu me xavicta o abaic.

¹³ Ja' pasic li c'usitic leque yo' j'ech'el xch'unic o ti much'utic mu to ta xch'unic leque, yo' mu xicta o sbaique, yo' co'ol lec xabatic oe.

14 Más lec mi co'ol ajolique, mi naca lec li c'usitic chapasique. Yu'un mi ma'uc yechoxuque, mu xu' chba aq'uelbeic sat ti Cajvaltique. 15 Q'uelic me lec ti mu me much'u xicta sba ta xch'unel ti ta slequil no'ox yo'on ti ch'abal jmultic chiyilotic ti Rioxe. Mi oy much'u chicta sbae, coltaic me. Mi mu xacoltaique, chlic sa' smul, chlic xchan yu'un li yantique. 16 Mu me much'u ja' xbat ta yo'on ti c'usitic tsc'an yo'one. Mu me much'u sp'aj li c'usitic leque chac c'u cha'al ispas ti Esaue, ti ta jset' no'ox ve'lil iyac' o ta yan ti bentisyone ti sc'oplal ox chich'e yu'un ja' banquialal. 17 Ava'yojic ti isc'an to ta ts'acale pero muc xa x'ac'bat. Ac'u mi iyoq'uita sba tajmec, pero mu xa bu i'ac'bat yu'un ibat xa'ox ta yan.

18-19 Li vo'oxuque mu ta vitsuc lanopojic ech'el ya'el yo' bu oy xi'ele chac c'u cha'al inopoj ti vo'ne moletique yo' bu itil c'oq'ue, yo' bu ic' osile, yo' bu i'avan chavuque, yo' bu i'oc' cornetae, yo' bu ic'oponatic yu'un ti Rioxe. Ti c'alal iya'iiique, “mu xa ya'uc sc'oponoticotic ti Rioxe”, xiic xa. 20 Yu'un toj tsots iya'iic ti mantal i'albatique: “Ac'u mi aca'ic, mi avacaxic, mi achijic, mi oy chmuy tal jset'uc li' ta vitse, xamilic ta ton”, x'utatic yu'un ti Rioxe. 21 C'alal iyilic ti xi'el sba tajmeque, c'alal ta Moisés “toj xi'el sba”, xi uc.

22 Yan li vo'oxuque ta vinajel lanopojic ech'el ya'el yo' bu slumal ti Riox cuxul ta sbatel osile, ja' ti ach' Jerusalene, yo' bu ep ta mil anjeletique ti jun yo'onic chich'ic ta muc' ti Rioxe. 23 Ja' yo' bu ta jtsob jbatc vo'otic ti xch'amalotic xa ti Rioxe. Tey xa ts'ibabil jbitic ta vinajel. Tey ti Riox uque, ja' ti Jmeltsanejc'o'pe. Tey xch'ulelic ti much'utic

ilecubtasbat yo'onic yu'un ti Rioxe. ²⁴ Tey ti Jeseuse ti ja' xa scuentainoj ti c'usi ts'acal to iyal ti chiyac'botic ti Rioxe, yu'un ja' iloc' xch'ich'el, ja' itoj o li jmultique. Ti iloc' ti xch'ich'ele, ja' ijtatic o pertonal. Ma'uc yech ista ti much'u ismil ti Abele.

²⁵ Yech'o un q'uelo me abaic, ch'unic me ti c'usi chayalbeic ti Rioxe. Quelavilic, ti vo'ne mole-tique i'ac'batic o castico ti muc xch'unic ti c'alal ip'ijubtasatic yu'un Riox li' ta sba balamile. ¿Mi ja' xa mu masuc chquich'tic castico xana'ic mi mu jch'untic ti ta vinajel xa chisp'ijubtasotic tal ti Rioxe? ²⁶ Ti vo'nee inic o balamil ti c'alal ic'opoj ti Rioxe. Lavie yalaj ti j'ech'el xa no'ox ta sniques scotole: vinajel xchi'uc balamil. ²⁷ Ti iyal ti j'ech'el xa no'ox ta sniquese, ja'o chlj scotol li c'usitic sna' xlaje. Ja' xa no'ox chcom li c'usitic mu sna' xlaje. ²⁸ Ti bu mu sna' xlaje, vo'otic tey chac' jpastic mantal. Yech'o un “colaval” cutic ti Rioxe. Ta slequiluc co'ontic tunicotic yu'un, ac'u quich'tic ta muc'. Ja' ac'u jpastic ti c'usitic lec chile. ²⁹ Ti much'utic mu x'ich'on ta muc' chil ti Cajvaltique, ta onox stic' ta c'oc'.

13

Ja' li' yalaj ti c'usitic tsc'an ta jpastic lavi jch'unojtac xa li sc'op Rioxe

¹ C'ano o me abaic vo'oxuc ti achi'il abaic ta xch'unel li sc'op Rioxe. ² Mu me xch'ay xava'iic ti chavotes ta anaic ti much'utic mu xavojtiquinique. Ti vo'nee oy muc xojtiquinic mi anjel ti iyotes ta snaique.

³ Mu me xch'ay xava'iic li much'utic ja' ochemic o ta chuquel li sc'op Rioxe. Ti ja' yech xa'ochic

ta chuquel uque, chac'anic q'uelel. Ja' no'ox yech patbeic yo'onic ti much'utic ch-ilbajinatique. Ti ja' yech xa'ilbajinatic uque, chac'anic patbel avo'onic.

⁴Vo'oxuc ti nupul ts'acaloxuque, ich'o me abaic ta muc'. Ti chic' sbaic jun vinic xchi'uc jun antse, ma'uc mulil ti ta xchi'in sbaique. Yan ti much'utic tsa' yantse xchi'uc ti much'utic tsa' yajmule, ja' mulil. Ta onox x'ac'batic castico yu'un ti Rioxe.

⁵Ma'uc me xbat ta avo'onic li taq'uine. Junuc o me avo'onic ti c'u yepal chataique. Yu'un yaloj ti Rioxe: “Mu xajcomtsanic, chajchi'inic o”, xi.

⁶Yech'o un tsots co'ontic xcaltic ti xchi'inojotic ti Cajvaltique. Mu xixi'otic o mi oy c'usi chal li crixchanoetique.

⁷Na'ic me c'u x'elan ti much'utic ba'yi layalbe ava'iic li sc'op Rioxe. Avilic ti lec ibatique yu'un ixch'unic ti chcoltaatic yu'un ti Cajvaltique. Ja' chanic chac c'u cha'al ixch'unique.

⁸Ti Jesucristoe, ti c'u x'elan ti vo'nee, staoj yav c'al tana xchi'uc ta sbatel osil. ⁹Mu me xach'unic c'usitic yan c'opal ti cha'albatique. Ti Rioxe ta slequil no'ox yo'on chiscoltaotic ta xch'unel li c'usitic lec chile. Ma'uc chiscoltaotic li ve'lile. Ti much'utic ta xch'unic ti ja' chcoltaon ta xch'unel c'usitic lec chil Riox li ve'liletique, yech no'ox ta snopic.

¹⁰Lavi ch'abal xa jmultic chiyilotic ti Rioxe, ja' ti jch'unojtic ti iyac' sba ta milel ta scoj jmultic ti Jesuse, ch'abal xa sc'oplal ve'lil. Ja' chac c'u cha'al ti muc much'u tsti' ti c'usi tsmilic yu'un smulic li jchi'iltactic ta israelale. ¹¹Li xch'ich'el ti c'usitic tsmilique, chich' ochel ta bats'i lequil

cuarto li totil palee. Yan li sbec'tale chba xchiquic ta sti'il yo' bu nacajtique. ¹² Ja' no'ox yech uc ti c'alal listojbotic jmultic ta xch'ich'el ti Jesuse, ta ti' jteclum icham. ¹³ Yech'o un j'ech'el ac'u quictatic ti c'usitic jch'unojtic to'oxe ti chicuxiotic o ta sbatel osil ti calojtique. J'ech'el ac'u quich'tic ta muc' ti Jesuse. Cuchuc cu'untic ilbajinel uc chac c'u cha'al icuch yu'un ti Jesuse. ¹⁴ Li' ta sba balamile muc bu jtatic junuc jteclum ti mu sna' xlaje. Ja' ba jtatic ti muc'ta jteclum ti mu sna' xlaj ta sbatel osile. ¹⁵ Yech'o un “colaval” cutic jujun c'ac'al ti Rioxe ti ja' ch'abal o jmultic chiyilotic ti quich'ojtic xa ta muc' ti Jesuse. Ja' smoton cha'i ti Rioxe ti “colaval” chcutique, ti jamal chcaltic ti quich'ojtic ta muq'ue. ¹⁶ Mu me xch'ay xava'iic ti chac'uxubinvanique, ti chacoltavanic o li c'usuc avu'unique. Mi chac'uxubinvanique, ja' lec chil ti Rioxe, ja' smoton cha'i.

¹⁷ Ch'unic me ti c'usi chayalbeic lavajchanubtasvanejique, ich'ic me ta muc'. Yu'un ja' chaxchanubtasic yo' xacuxiic o ta sbatel osile. Chc'ot yalbeic ti Rioxe ti c'u x'elan itunique. Mi chach'unic ti c'usitic chayalbeique, jun yo'onic chaxchanubtasic. Yan mi mu xach'unique, chat yo'on avu'unic. Li vo'oxuque chopol chabatic.

¹⁸ C'oponbon Riox yu'un jna'oj ti mu c'usi chopol jpasoje. Ja' no'ox ta co'on spasel li c'usitic leque. ¹⁹ Abulajanic c'oponbecon Riox yo' xtal no'ox jq'ueloxuc oe.

Ja' li' yaloj ti i'albatic chabanuc scotol ti much'utic xch'unojic sc'op Rioxe

²⁰ Ti Rioxe ta spas ta jun co'ontic. Ixcha'cuxes loq'uel ta smuquenal ti Cajvaltic Jesucristoe, ja' ti cajchabivanejtique. Yaloj ti ja' chicuxiotic o ta sbatel osil lavi jch'unojtic ti iloc' xch'ich'el ta scoj jmultic ti Jesuse. ²¹ Ac'u scoltaoxuc ta spasel li c'usi leque, ja' ti c'usi tsc'ane, ja' ti c'usi lec chile lavi avich'o'jic ta muc' ti Jesucristoe. Ti Rioxe ta xquich'tic ta muc' ta sbatel osil. Toj lec ti ja' yech chc'ote.

²² Vo'otic ti jchi'il jbatc ta xch'unel li sc'op Rioxe, ja' ta jc'an ti mu me xtavan xava'iic ya'iel ti jayp'el lajts'ibabeic li'i. ²³ Chacalbeic ti iloc' xa ta chuquel li Timoteoe. Mi iyul no'oxe, ta jchi'in tal ti c'alal xtal jvula'anoxuque.

²⁴ Chabanuc xavalbeic scotol lavajchanubtas-vanejique xchi'uc li jchi'iltactic ta xch'unel li sc'op Rioxe. Chabanicoxuc la xalic uc li much'utic xch'unojic sc'op Riox li' ta estado Italiae.

²⁵ Ac'u yac'boxuc crasia acotolic ti Rioxe.

**Sc'op riox: ja' li' yaløj ti chac' jcuxlejaltic ta
sbatel osli ti cajvaltíc Jesucristoe
New Testament in Tzotzil Zinacantan; tzo
(MX:tzo:Tzotzil)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tzotzil

Dialect: Zinacantan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tzotzil

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2023 from source files dated 29 Jan 2022

f6d89cf8-4336-5296-a8d0-5fb6684eee12